

els
llibres
d'Isabel

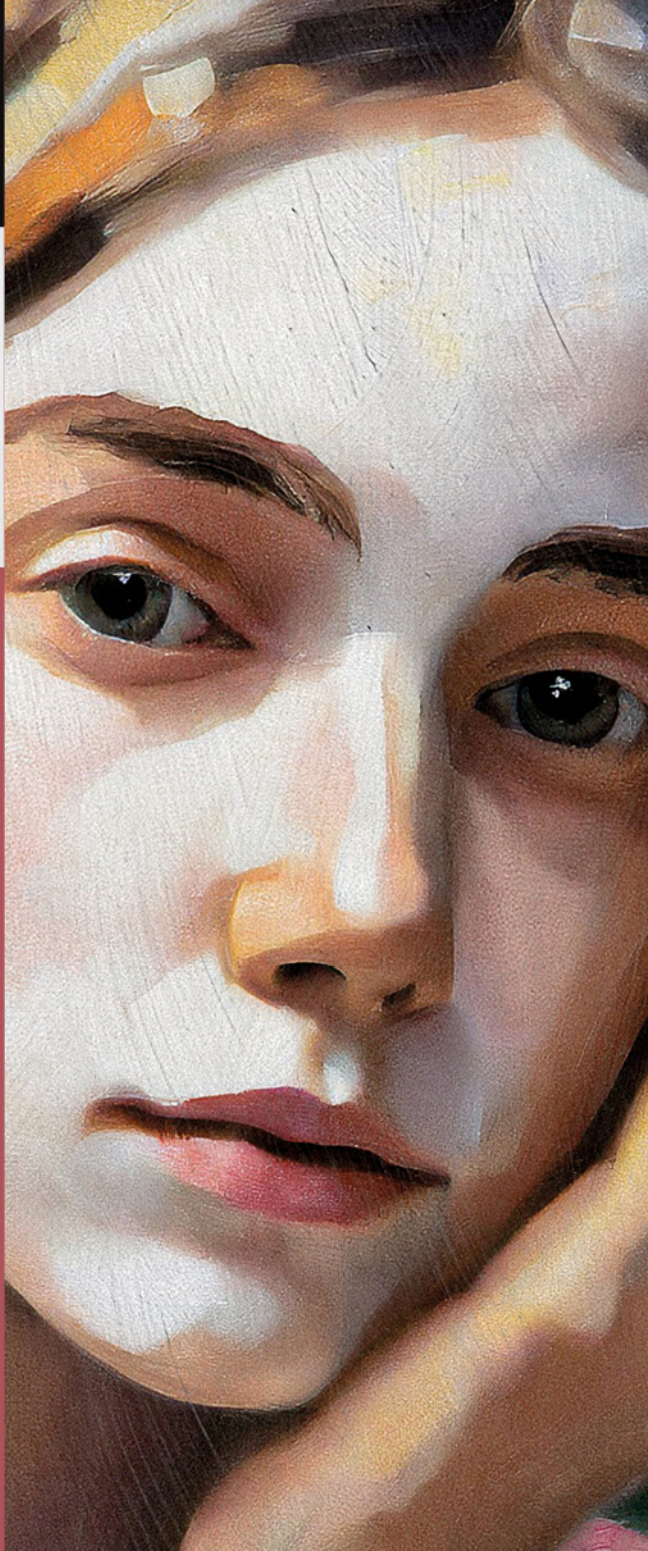

Isabel-Clara
Simó

La salvatge

Introducció de
Jordi Tormo i Santonja

bromera

CAPÍTOL I – GOD

1

Duia una faldilla llarga, fins als turmells, de tela basta i rebregada, plena de taques, i una jaqueta de mariner esquifida, sense botons. La noia subjectava la jaqueta amb les mans, com si s'estigués abraçant ella mateixa. Al cap, un mocador negre, o quasi negre, nugat al clatell, tapant-l'hi fins a les celles. I als peus, unes vambes que devien haver jugat molts partits o caminat moltes llegües. La cara era pàl·lida i coberta de pigues. Bruta, també. Com la lluna reflectida en un bassal de fang. Una gitana, segur. Malgrat les pigues, i els ulls blaus espantats, i les pestanyes quasi transparents de tan rosses. Una gitana. I per tant, enredaire, i per tant, pidolaire. I no havia de fer res a la porta d'una casa de senyors. Res més que gemegar i pidolar i demanar i molestar. Victòria, la minyona, mirant per l'espell, havia decidit de no obrir la porta. Per més que li piqués la curiositat aquella noia estrofolària, i tan menuda que no podia portar cap mena de perill, ni cap agressió ni cap malvestat. En un sol any, cinc robatoris a l'escala. Millor no obrir la porta. ¿I si té un còmplice, eh? Un còmplice amagat, i, de seguida que obres, se't tiren a sobre...

La Victòria havia de guardar la casa; les cases de senyors han de ser guardades per dones com la Victòria. Les cases on dormen i on sospiren i on badallen, i on reposen i on mengen i on passegen mans a l'esquena senyors que han de ser guardats. Guardats fins i tot de gitanetes menudes que tenen els ulls espantats i un color blanc de cera a les galtes. El timbre tornà a sonar. Tants invents i no pots tapar-lo ni parar-lo, el timbre, i al capdavall el despertarà, i dirà, ¿que no saps obrir la porta, dona? Mira que en fa, de preguntes idiotes, només per renyar sense que sigui dit que està renyant. Tot ho ha de fer com si no estigués fent-ho. Retorçats que són, tots.

Aleshores apartà el cap de l'espell, perquè la noieta hi havia posat l'ull, sense deixar de prémer el timbre, i segur que li havia vist l'ombra fosca de la nineta, i tot mirant sense veure —¿es pot veure res, des de fora?— començà a parlar, però o bé la veu no arribava neta o bé parlava una llengua que no s'entenia, aquella gitaneta estranya que s'havia ficat al cap d'entrar. Veges què havia de fer, aquell adefessi, en una casa de senyors, ni què se li havia perdut. Aleshores li arribà la veu. No cridava, parlava com una persona que s'ha quedat sense alè, i només deia: «Mister *Saimon*! Mister *Saimon*!». ¿Mister *Saimon*? Posà l'orella, plana sobre la fusta, i sentí aquell «Mister *Saimon*» clar i net, i encastà l'ull, amb precaució, a l'espell. La noia ja no hi mirava, i aguantava amb les mans un tros de paper. Una carta.

El sobre d'una carta. Un sobre llardós, doblegat en quatre i allisat després, i el tenia davant de l'espill, i el mostrava perquè es llegís el que hi deia, com els controladors de curses posen el cartell alçat, amb el número de voltes.

La Victòria era una donota grassa, ampla d'anques i amb el pap tremolant sota el mentó, i portava un davantal blanc com l'albada, i els cabells negres tibats cap endarrere. Els ulls, menuts, els tenia sepultats en un mar d'arruguetes, caòtiques, com el dibuix que deixa una bala que ha travessat un vidre. Al sobre hi deia «Joaquim Simon», correctament escrit, el nom del seu senyor. La paraula és sortilegi, i més la paraula escrita, així que la Victòria decidí obrir la porta, només un badall, l'espai just per agafar la carta i fer fora la missatgera. Però així que ho hagué fet i allargà la mà cap al paper, el sobre volà de davant els ulls, i s'amagà rere la faldilla baldera i bruta i la noieta ficà ràpidament un peu al badall. Si li tocava fer-la fora a empentes.

Un deversall de paraules incomprensibles li esclatà a les orelles. I bé que ho provava, la noia, de fer-se entendre, però no li sortia cap altra cosa que aquelles paraules estrangeres, dites de pressa, amb urgència, atropelladament.

—Donà'm la carta i fot el camp.

La noia callà, la mirà i va fer que no amb el cap. Com si no hagués entès les paraules però endevinat el sentit. Mirada sense la nosa de l'espill, es veia que

tenia tota la desesperada brillantor als ulls que dona la paüra. Si feia llàstima i tot...

Es miraren un moment, els ulls de por, lluents i durs com un llac cobert de glaç, i els ulls de recel. La noia aleshores va trobar una paraula:

–*Yo ver. Míster Saimon.*

La Victòria va assentir, i l'altra afluíxà la resistència. Va treure el braç del darrere i mostrà la carta, sacsejant-la com un colom pres de potes pels dits d'una mà que el fa dansar, i voleia d'ales. Aleshores el mocador li va caure nas avall i amb la mà esquerra la noia feu una estrebada i l'arrancà del cap. Era un mocador gairebé negre i va quedar descansant a les espatlles. A sota lluïa un cabell vermell panotxa. Cap gitana no té els cabells rojos. Ni la cara blanca, ni les pigues, ni les pestanyes transparents. Cap gitana que vol entrar a robar no porta un sobre amb el nom de l'amo escrit correctament. Cap gitana parla paraules estrangeres, paraules fosques que tenen sentor d'altres països. Deu ser una gitana estrangera; diuen que n'hi ha per tot el món. Com les rates.

La Victòria va caçar la carta al vol, va fer una lleugera empenta a la noieta i va tancar la porta. Només va dir:

–*Esperat aquí.*

Amb energia, i es va adonar que això la gitana pèl-roja ho havia entès i li va semblar que assentia i tot. Amb la carta i el pà·lid somrís d'anar a fer una cosa agosarada, la Victòria avançà cap al dormitori.

–Si s’emprenya per espifiar-li la migdiada, que es foti. I que es refoti. Aquí diu el seu nom. I, si no li agrada, que s’hi posi fulles –rondinava.

La paraula és sortilegi, i més quan està escrita, i el senyor no va protestar gens. Perquè ser despertat per la Victòria volia dir que calia ser despertat. A més, ¿per què dormiríem, sinó per ser despertats? Va repenjar el colze al llit, fent alçaprem, es va calçar les ulleres que descansaven obertes sobre la tauleta, va ullar la Victòria que estava parada, mans a les anques, reptant-lo, i va sentir ganes de riure. La cara d’enfadada de la Victòria és exactament la que fem tots quan ens posem a la defensiva. Mira que s’amoïna per res, aquesta dona, per una merda de migdiada, per una rutina merdosa, per un emmerdat cuitar. Ganes de patir per res. La vida és més senzilla.

Va obrir la carta i la va llegir. Eren només quatre línies apressades, escrites en un anglès descurat i directe, a correuita. La signava Jack Thurber. El nom li va esclatar al cervell com la flor d’un castell de foc, i es va posar a riure. Primer amb nervis, després amb ganes. Estava tan sorprès del que havia llegit, que ho va tornar a fer, i encara un altre cop. Va parar de riure i es va quedar mirant la carta i sentint-se mirat per la Victòria que havia arrufat les celles, reprovadora. Va obrir un xic la boca, i les galtes li van penjar una mica. Feia cara de tortuga.

I aleshores sí que es va posar a riure a cor què vols. I la Victòria es va sentir ofesa, tant de patir per trencar-li el son, i va i el carallot es posa a riure...

—No pot ser! No pot ser!

S'ofegava, rient, colpejava el llit i espeternegava i se li escapaven les llàgrimes. Els bojos, més val que es desfoguïn, pensava la Victòria. Viure, deixar viure, fer la teva i complir. Per mi, com si es posa a resar o a cantar òpera...

Quan hagué soltat tot el riure que li portava la carta, li van venir les presses. «¿On és aquesta noia?» «A l'escala.» «¿A l'escala?», i es posava les pantufles, la bata de seda roja, i va obrir les cortines; el crepuscle, desmaiàt, li va cremar la cara. «¿On, si no? ¿A la sala, com les visites? ¿Al balcó, com les plantes? ¿A l'armari de les sabates?»

Aquesta absurda Victòria, tan ximple i tan assenyada, que ni tan sols sospita que sí que té sentit de l'humor, mal que li pesi. Que sàvia és i que nècia. Que forta i que feble. Si fa no fa com tots. Mira si no som una quadrilla de bèsties, que robem, usurpem, matem, ferim, patim, plorem i estimem només per enganyar la mort...

Al balcó hi havia un test amb un camedris, que enfilava la tija per tocar l'aire. L'única flor, purpúria, oscil·lava mandrosa, com una vella en un balancí.

Quan Joaquim va obrir la porta, es va quedar parat. Allà s'estava la noieta, aguantant el mocador amb totes dues mans, com si anés a saltar a corda, i els ulls lluents de febre i de temença. «Espera't aquí», li havia dit la dona, i no estava segura si això era sentència o

esperança. Aquell senyor de bata roja devia ser el tal *Saimon*. Tenia els cabells alçats, com si hagués corregut o hagués dormit. I de sobte, el paio aquell es va posar a riure, ja veus quina manera més estranya de saludar la gent. Thurber li havia dit que aquell individu de Barcelona l'ajudaria, que podia estar-ne tan segura com que abans de venir la nit el sol es pon. Aquell paio que reia vinclant el cos, fotent-se d'ella, era vell com en Thurber i vivia en una casa rica. La noia pensà que era més segur que la nit vingués després d'haver-se colgat el sol que no que aquell manso l'ajudés.

—¿I tu com collons et dius?

La noia sabia que això era una pregunta, però, com que no sabia quina, no la podia contestar. Així doncs, digué tot el que sabia dir:

Thurber. Jack Thurber. *Tú, Mister Saimon* —i després d'un breu silenci, desficiós—. *Can you help me?*

No era la tristor que emanava, ni la por, ni la brutícia que portava pertot arreu, ni els cabells vermells com l'aurora, ni les pigues, ni tota la còmica figura malgirbada que tenia. Era que en el «help» se li havia ofegat la veu i ara ja no era divertit mirar-la. Una glopada de llàstima passà del «help» tremolós al senyor Simon, i rebotà en el cossot de la Victòria que no es volia perdre res. Si t'ho perds, perds també el control de les coses, i aleshores ja no ets res, res, res.

—Victòria: passa-la a la cuina i dona-li menjar. Després parlarem.

Seriós completament. I la noia, com si el diccionari de l'estómac fos universal, ho va entendre de seguida i va seguir la Victòria, que s'endinsà, sense girar-se, als seus dominis.